

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1786/2015
14.04.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у парници тужиље Н.Г. из Л. коју заступа пуномоћник Г.С., адвокат из Б., против тужене Опште болнице из Л., коју заступа пуномоћник С.М., из Л., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж бр. 1021/14 од 27.03.2015. године, у седници већа од 14.04.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж бр. 1021/14 од 27.03.2015. године у односу на став један изреке.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж бр. 1021/14 од 27.03.2015. године у ставу два и три изреке, па се у том делу предмет враћа истом суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници П 1978/11 од 22.02.2013. године, у ставу 1. изреке, обавезује се тужена да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете због умањења опште животне активности исплати 500.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 18.12.2012. године па до коначне исплате у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а за веће потраживање од досуђених до тражених 2.100.000,00 динара тужбени захтев се одбија као неоснован. Ставом 2. изреке, обавезује се тужена да тужиљи на име накнаде материјалне штете исплати 5.841.955,00 динара, са законском затезном каматом на тај износ почев од 22.01.2013. године па до исплате у року од 15 дана по правноснажности пресуде. Ставом 3. изреке обавезана је тужена да тужиљи на име трошкова поступка исплати 505.470,00 динара, а за веће тражење на име трошкова поступка до 722.100,00 динара, захтев је одбијен као неоснован. Првостепена пресуда је исправљена решењем истог суда П 1978/11 од 13.01.2014. године у ставу првом изреке утолико што уместо 18.12.2012. године треба да стоји 22.02.2013. године.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж бр. 1021/14 од 27.03.2015. године, у ставу 1. изреке преиначује се првостепена пресуда, тако што се одбија као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да јој тужена на име накнаде нематеријалне штете због умањене опште животне активности исплати 500.000,00 динара са досуђеном законском затезном каматом. У ставу 2. изреке преиначена је првостепена пресуда и у делу који се односи на потраживање материјалне штете тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужена обавезе да јој по том основу исплати 5.841.955,00 динара са законском затезном каматом. Преиначена је и одлука о трошковима спора тако што је одлучено да свака странка сноси своје трошкове.

Против правноснажне другостепене пресуде тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је доставила одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 399. ЗПП ("Службени гласник РС" 125/04 и 111/09), а који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиље делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити нека од повреда поступка на које ревизија указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужили је по основу радног односа код тужене додељен 1979. године на коришћење двособан стан у Л., а на основу решења о додели тог стана она је са СИЗ-ом закључила уговор о његовом коришћењу и исти користила заједно са супругом и сином. Тужила је 1972. године раскинула ради однос код тужене и тада се запослила у Дому здравља у Г., а у спорном стану је остао да станује њен супруг који је радио код тужене као хирург и то до његове смрти ... године, с тим што фактичка заједница живота између тужиље и њеног супруга није прекидана до тада. Након смрти супруга тужена је тужили оспорила право на коришћење стана због чега је покренула поступак ради раскида уговора о коришћењу стана и тај поступак је вођен у предмету Општинског суда у Лозници П бр. 731/02 и исти је окончан 10.02.2003. године, тако што је одбијен тужбени захтев тужене односно Здравственог центра д. М.М. за раскид уговора као неоснован. Тужена је дала спорни стан привремено на коришћење другом лицу и то лице је увела у посед 29.11.1991. године, а тужила је у посед стана поново ступила након окончања поменутог парничног поступка 10.06.2004. године. По уселењу у стан тужила је платила заостала дуговања за комуналне услуге, порез, накнаду за грађевинско земљиште, а до враћања у тај стан становала је у изнајмљеном стану у Б.. Вештачењем је у поступку утврђено да су догађања у вези коришћења спорног стана и парница која је око тога вођена код тужиље изазвала психички поремећај што је довело до умањења животне активности од 40% и душевних патњи због тога. Током становања у Б. тужила је имала издатке у висини закупнине за коришћење стана. У овој парници она је најпре потраживала накнаду по основу плаћених

комуналних трошкова, пореза и другог за спорни стан и у том делу је њен тужбени захтев правоснажно усвојен. Потраживала је и накнаду нематеријалне штете по основу умањења животне активности као и накнаду материјалне штете у висини закупнине за стан у Б., а која је у поступку утврђена. Првостепени суд је нашао да је њено потраживање на име нематеријалне и материјалне штете делимично основано, док је другостепени суд нашао да су та потраживања неоснована због чега је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев одбио као неоснован.

Правилно је закључио другостепени суд да у конкретном случају не постоји основ да се тужилци досуди нематеријална штета по основу душевних патњи због умањења животне активности, без обзира што из обављених вештачења произилази да постоји узрочно последична веза између вођења парнице око раскида уговор о коришћењу стана и психичких поремећаја код тужилце услед којих код ње постоји умањење животне активности, а тиме и психичке патње. Радило се о имовинском спору, а мотив тужене за покретање и вођење те парнице објективно је могао да буде заштита имовинских интереса за које је тужилац сматрао да постоје. Сама чињеница да је након дугогодишњег вођења поступка тужена ту парницу изгубила не значи да је она вођена злонамерно и шиканозно у циљу повреде части и угледа тужилце, како то она у ревизији наводи. Осим тога тужилца у поступку није ни доказала да је парница вођена злонамерно, шиканозно, у циљу повреде њеног угледа, части и права личности, како она то тврди у ревизији, па када се све има у виду произилази да је одлука другостепеног суда у том делу правилна. Због тога је и одлучено као у ставу један изреке ове пресуде на основу члана 405. став 1. ЗПП.

Основано тужилца у ревизији наводи да је, код одлучивања о накнади материјалне штете, другостепени суд погрешно применио материјално право, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено. Наиме, другостепени суд налази да тужилци у овој парници материјална штета не може да припадне у висини износа закупнине коју је плаћала за стан у Б. у коме је становала, већ да је евентуално могла да тражи накнаду штете у виду изгубљене добити у износу прихода који је могла да оствари издавањем у закуп стана у Л., али како она тај изгубљени приход није доказала, захтев је због тога неоснован. Међутим, одредбом члана 10. став 1. тачка 1. Закона о становању („Службени гласник РС“ бр. 50/92...99/11), је предвиђено да закуподавац може да откаже уговор о закупу стана и у случају ако купац без сагласности закуподавца издаје стан у подзакуп. То значи да тужилца практично спорни стан и није могла да издаје у закуп, па отуда ни да по том основу остварује приход. Тужилца у овој парници тврди да је она могла да станује у том стану, али да је у томе спречена радњом тужене због чега је морала да остане у Б. и плаћа стан. Дакле, она у ствари и не тражи штету по основу измакле добити из члана 189. став 3, како то сматра другостепени суд, већ тражи стварну штету по члану 155. ЗОО. Да ли је тужилца морала све време да станује у Б. или је могла да нађе јефтинији стан у Л. није питање основа потраживања, већ може да буде од значаја за висину штете, ако се испуне и остали законски услови. Како другостепени суд није имао у виду све наведено, то је пресуда тог суда у односу на материјалну штету морала бити укинута на основу члана 407. став 2. ЗПП, као и у односу на трошкове спора.

У поновном поступку, другостепени суд ће имати у виду све што је наведено, па ће правилно применити материјално право и након тога и у преосталом делу донети на закону засновану одлуку.

**Председник већа
судија
Весна Поповић,с.р.**